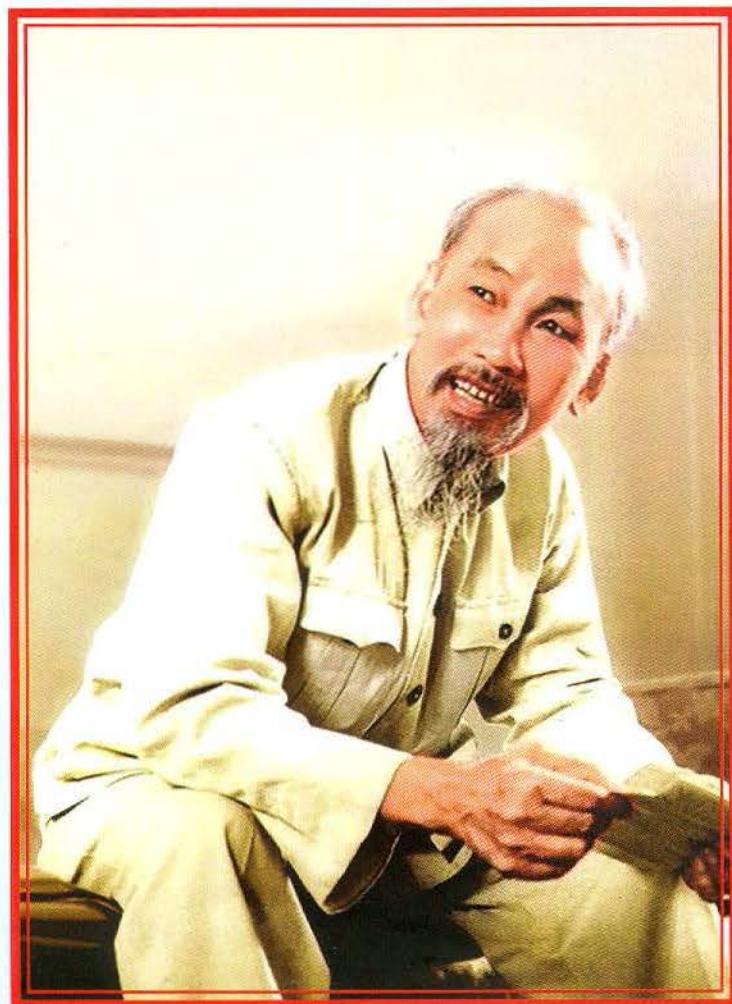

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG VÀ HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TRONG SẠCH, VỮNG MẠNH

ThS TRẦN THỊ

Gắn việc xây dựng hệ thống chính trị với xây Đảng trong sạch, vững mạnh là thành tố đầu tiên trong chủ đề của Đại hội XIII và cũng là điểm mới về tư duy của Đảng ta. Để góp phần làm rõ nội dung này, bài viết này đề cập đến vấn đề xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh và cũng là việc làm thiết thực kỷ niệm 91 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam (3/2/1930-3/2/2020).

1. Tầm quan trọng về xây dựng Đảng và xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh trong sự nghiệp cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn quan tâm chăm lo xây dựng Đảng thật sự trong

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VĨ ĐẠI
SỐNG MÃI TRONG SỰ NGHIỆP CỦA CHÚNG TA!

sạch, vững mạnh. Từ khi giành được chính quyền, Đảng vừa là một bộ phận cấu thành của hệ thống chính trị, vừa là hạt nhân lãnh đạo hệ thống ấy. Bước vào thời kỳ đổi mới, Dự thảo Các văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng đã xác định: “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng, nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và sức chiến đấu của Đảng; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện, xây dựng Nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ, gắn bó mật thiết với nhân dân là những nhân tố có ý nghĩa quyết định thành công của sự nghiệp xây dựng, phát triển đất nước, bảo vệ Tổ quốc”.

Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh là nhân tố quyết định tạo nên những thắng lợi to lớn, có ý nghĩa lịch sử của công cuộc đổi mới ở Việt Nam. Thông qua xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, Đảng Cộng sản Việt Nam trưởng thành hơn trong lãnh đạo; sự nghiệp đổi mới, nâng cao năng lực lãnh đạo và cầm quyền, tăng cường mối quan hệ gắn bó mật thiết với nhân dân, khơi dậy tiềm năng sáng tạo, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, khuyến khích nhân dân tham gia xây dựng đảng và quản lý nhà nước.

2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh

2.1. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh

Sự ra đời, tồn tại và phát

triển của Đảng Cộng sản Việt Nam phù hợp với quy luật phát triển của xã hội. Đây là sự vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin của Hồ Chí Minh trong quá trình chuẩn bị và thành lập Đảng Cộng sản ở một nước thuộc địa nửa phong kiến như Việt Nam. Hồ Chí Minh khẳng định: Cách mệnh trước hết “phải có đảng cách mệnh, để trong thi vận động và tổ chức dân chúng, ngoài thi liên lạc với dân tộc bị áp bức và vô sản giai cấp mọi nơi. Đảng có vững cách mệnh mới thành công, cũng như người cầm lái có vững thuyền mới chạy”. Và, theo Người: “Đảng Cộng sản Việt Nam là đại biểu của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và của cả dân tộc... Đảng phải thật sự là đội tiên phong dũng cảm và bộ tham mưu sáng suốt của giai cấp vô sản, của nhân dân lao động và của cả dân tộc”.

Xây dựng Đảng là quy luật, là một tất yếu quan trọng của sự tồn tại và phát triển của Đảng. Bởi xây dựng, chỉnh đốn Đảng luôn gắn với quá trình phát triển liên tục của sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo. Để hoàn thành sứ mệnh của đảng cộng sản cầm quyền, theo tư tưởng Hồ Chí Minh cần tập trung xây dựng Đảng trên các mặt tư tưởng, chính trị, tổ chức và đạo đức.

(1) *Xây dựng Đảng về chính trị và xây dựng Đảng về tư tưởng:* Phải dựa vào lý luận khoa học và cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin để xây dựng Đảng vững mạnh về chính trị và tư tưởng.

Nội dung xây dựng Đảng về chính trị và tư tưởng bao gồm: đường lối chính trị, bảo

vệ chính trị, xây dựng và thực hiện nghị quyết, xây dựng và phát triển hệ tư tưởng chính trị, củng cố lập trường chính trị, nâng cao bản lĩnh chính trị... Trong đó, đường lối chính trị là một vấn đề cốt tử trong sự tồn tại và phát triển của Đảng. Đảng phải thường xuyên giáo dục đường lối, chính sách của Đảng, thông tin thời sự cho cán bộ, đảng viên để họ luôn luôn kiên định lập trường, giữ vững bản lĩnh chính trị trong mọi hoàn cảnh.

(2) *Xây dựng Đảng về tổ chức*

Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định, sức mạnh của Đảng bắt nguồn từ tổ chức. Hệ thống tổ chức của Đảng từ Trung ương đến cơ sở phải thật chặt chẽ, có tính kỷ luật cao. Sức mạnh của tổ chức liên quan chặt chẽ với nhau; mỗi cấp độ tổ chức có chức năng, nhiệm vụ riêng. Trong hệ thống đó, chi bộ đóng vai trò hạt nhân, quyết định chất lượng lãnh đạo của Đảng; là môi trường tu dưỡng, rèn luyện và giám sát đảng viên; có vai trò quan trọng việc gắn kết giữa Đảng với quần chúng nhân dân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh quan tâm xây dựng, rèn luyện đội ngũ cán bộ, đảng viên có đức, có tài. Theo Người, “Đảng cần phải nuôi dạy cán bộ, như người làm vườn vun trồng những cây cối quý báu. Phải trọng nhân tài, trọng cán bộ, trọng mỗi một người có ích cho công việc chung của chúng ta”. Vì vậy, Người yêu cầu: “Khi cất nhắc một cán bộ, cần phải xem xét người đó có gân gùi quần chúng, có được quần chúng tin cậy và mến phục không. Lại phải xem người ấy xứng với việc

gi. Nếu người có tài mà dùng không đúng tài của họ, cũng không được việc. Nếu cất nhắc không cẩn thận, không khỏi đem người bô lô ba la, chỉ nói mà không biết làm, vào những địa vị lãnh đạo. Như thế rất có hại”.

(3) Xây dựng Đảng về đạo đức

Đảng là đạo đức, là văn minh, nhờ đó Đảng mới trong sạch, vững mạnh. Xây dựng Đảng về đạo đức là cơ hội để mỗi cán bộ, đảng viên tự rèn luyện, giáo dục và tu dưỡng tốt hơn, hoàn thành các nhiệm vụ mà Đảng và nhân dân giao phó. Để xây dựng Đảng thật sự đạo đức, văn minh, cần nắm rõ 3 nguyên tắc:

Một là, những chuẩn mực đạo đức cần có của tổ chức Đảng: Kiên định chủ nghĩa Mác-Lênin một cách sáng tạo, chống giáo điều và xa rời nguyên tắc. Trung thành với lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân, dân tộc Việt Nam và của loài người. Đảng gắn bó với dân, là người lãnh đạo đồng thời là người dày tớ trung thành của nhân dân.

Hai là, những phẩm chất đạo đức cách mạng cần có của cán bộ, đảng viên: Trung với nước hiếu với dân; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; yêu thương, quý trọng con người; có tinh thần quốc tế trong sáng.

Ba là, những nguyên tắc, biện pháp xây dựng, rèn luyện đạo đức cách mạng: Nói đi đôi với làm, nêu gương đạo đức; tu dưỡng đạo đức suốt đời; xây dựng đạo đức đi đôi với chống lại những hiện tượng phi đạo đức.

2.2. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh

(1) *Tư tưởng Hồ Chí Minh về nhà nước pháp quyền là nhà nước của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân, được thể hiện những nội dung sau:*

Nhà nước của Nhân dân là tất cả mọi quyền lực nhà nước và trong xã hội đều thuộc về Nhân dân. Nhân dân lao động làm chủ nhà nước tất yếu dẫn đến hệ quả là Nhân dân có quyền kiểm soát nhà nước. Cử tri bầu ra các đại biểu, uỷ quyền cho các đại biểu đó bàn và quyết định những vấn đề quốc kế dân sinh.

Theo quan niệm của Hồ Chí Minh, bản chất công nhân của nhà nước Việt Nam mới thể hiện ở các đặc điểm sau: (i) Nhà nước do Đảng Cộng sản lãnh đạo; (ii) Nhà nước đảm bảo tính định hướng xã hội chủ nghĩa của sự phát triển đất nước; (iii) Nguyên tắc tổ chức và hoạt động cơ bản là tập trung dân chủ. Người cũng đặc biệt quan tâm đến việc xây dựng một nền pháp chế xã hội chủ nghĩa bảo đảm việc thực thi quyền lực của nhân dân.

Chủ tịch Hồ Chí Minh quan tâm đến việc xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức đủ đức và tài bao gồm những yêu cầu sau: (1) Tuyệt đối trung thành với cách mạng; (2) Hăng hái, thành thạo công việc, giỏi chuyên môn, nghiệp vụ; (3) Phải có mối liên hệ mật thiết với nhân dân; (4) Cán bộ, công chức phải là những người dám phụ trách, dám quyết đoán, dám chịu trách nhiệm, nhất là trong tình huống khó khăn, “thắng không kiêu, bại không nản”. Phải thường xuyên tự phê bình và phê bình, luôn luôn có ý thức và hành động vì sự lớn mạnh, trong sạch của Nhà nước.

(2) *Xây dựng Mặt trận dân tộc và các đoàn thể chính trị- xã hội vững mạnh để bảo đảm dân chủ trong xã hội*

+ *Đối với xây dựng Mặt trận dân tộc*, Hồ Chí Minh quan niệm, trong việc xây dựng nền dân chủ ở Việt Nam, cần chú trọng việc xây dựng Mặt trận với vai trò là liên minh chính trị tự nguyện của tất cả các tổ chức chính trị - xã hội vì mục tiêu chung của sự phát triển đất nước, xây dựng các tổ chức chính trị- xã hội rộng rãi khác của nhân dân.

+ *Đối với các đoàn thể chính trị- xã hội*, Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định: (i)

“Đoàn thanh niên lao động phải là cánh tay đắc lực của Đảng trong việc tổ chức và giáo dục thế hệ thanh niên và nhi đồng thành những chiến sĩ tuyệt đối trung thành với sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản; (ii) **Công đoàn** phải thật sự trở thành trường học quản lí nhà nước, quản lí kinh tế và văn hoá của giai cấp công nhân nước ta; (iii) **Hội liên hiệp Phụ nữ** phải là lực lượng

mạnh mẽ giúp Đảng động viên, tổ chức và lãnh đạo phụ nữ tiến lên chủ nghĩa xã hội; (iv) Hội nông dân có nhiệm vụ “Làm cho nông dân hiểu rõ quyền lợi của dân tộc và của giới mình; làm cho nông dân vào Hội nông dân cứu quốc cho đồng để phấn đấu cho mục đích của mình và tích cực tham gia công cuộc kháng chiến kiến quốc”.

3. Một số vấn đề cơ bản cần giải quyết để tiếp tục xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình hiện nay

Một là, xác định rõ chức năng nhiệm vụ của từng tổ chức trong hệ thống chính trị, đồng thời xây dựng mối quan hệ đoàn kết, phối hợp giữa các tổ chức dưới sự lãnh đạo của đảng bộ, chi bộ cơ sở; đổi mới nội dung và phương thức hoạt động hướng vào phục vụ dân, sát với dân, được dân tin cậy.

Hai là, thực hành dân chủ thực sự trong nội bộ các tổ chức của hệ thống chính trị ở cơ sở theo nguyên tắc tập trung dân chủ và phát huy quyền làm chủ của nhân dân trên cơ sở thực hiện quyền dân chủ trực tiếp, phát huy quyền làm chủ đại diện.

Ba là, xây dựng đội ngũ cán bộ ở cơ sở chuẩn hoá, có năng lực tổ chức và vận động nhân dân thực hiện đường lối của Đảng, pháp luật của Nhà nước, công tâm, thạo việc, tận tụy với dân, biết phát huy sức dân, không tham nhũng, không ức hiếp dân; trẻ hoá đội ngũ, chăm lo công tác đào tạo, bồi dưỡng, giải quyết hợp lý và đồng bộ chính sách đối với cán bộ cơ sở.

Tài liệu tham khảo

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2020) Chuyên đề “Tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”

2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2020) Dự thảo Các văn kiện trình Đại hội XIII của Đảng.

3. Hồ Chí Minh (2011) Toàn tập, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội.

Thăm nhà Bác ở làng Sen

PHẠM VĂN THÚY

Con về thăm nhà Bác ở làng Sen
Bông bụt đỏ vẫn con từ đầu ngõ
Sen hồng thơm ngan ngát hương trong gió
Đón con vào nhà Bác rợp bóng xanh.

Nhà năm gian mộc mạc, mái lợp tranh
Rèm tre trúc màu thời gian vàng óng
Rèm cửa ấm ngày đêm luôn mở rộng
Đón cháu con về, đón gió mười phương

Con bồi hồi nghe ngọt khói thơm hương
Bếp lửa hồng ủ nỗi cơm khoai sắn
Mầm nhút tương cà, gừng cay muối mặn...
Để hôm nay bùi ngọt đến mọi nhà.

Con mơ màng... như có tiếng thoi đưa
Mẫu thân Bác đang tảo tần dệt lụa
Dệt tình yêu thương, dệt câu ví dặm...
Nên nếp nhà thanh bạch, đẹp gia phong.

Con về thăm nhà Bác sáng tháng Năm
Vườn nhà Bác: bưởi, cam, xoài... thơm thảo
Bác muốn dành trái ngọt cho con cháu
Khi về thăm nhà Bác ngát hương sen...